

KESİNLİKLE GİZLİ

BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ POLİTBÜROSU KARARI

Bundan sonra, Bulgaristan Türklerinin Bulgar Komünist Partisi politikasına ve sosyalizm davasına daha fazla bağlanması ve katılımı için. Bulgar Komünist Partisi Bulgaristan Türkleri ile ilgili çalışmalarına son derece önem vermektedir. Politik çizgisi istikrarlı, Marksist-Leninist ve dengelidir. Bu Bulgar ulusunun sosyalist bir millet olarak daha da geliştirilmesi için, milletimizin ahlâki ve siyasi birliğinin güçlendirilmesi için, sosyalizm davasına Bulgaristan Türklerini de dâhil etmeyi hedeflemektedir. Bu çizelgemiz, Rönesans dönemimizden Bulgar topraklarında yaşayan çeşitli etnik gruplardan oluşan emekçilerimize uygulanan politikalarımızın devamıdır. Kuruluşundan bu yana partimiz, sosyal eşitsizlik ve kapitalist sömürüye karşı mücadelesinde farklı etnik kökenli emekçilerimizin kaynaşması ve birleştirilmesi için çalışmıştır.

Bulgaristan Türkleri de dâhil olmak üzere ulusumuzun tarihsel kaderinin radikal dönüm noktası, sosyalist devrimin zaferinden sonra geldi. Din, ırk veya başka ayrımcılıklar olmaksızın tüm vatandaşlarımız için tam eşitlik, sosyal ve politik baskının kaldırılması ile kuruldu. Tüm çalışanlar ile birlikte Bulgaristan Türkleri de devrimci sosyalist gelişimlere yeniden dâhil edildi.

Bulgar Komünist Partisinin Merkez Komitesinin Nisan Plenumu: /1956/ Bulgaristan Türkleri ile çalışmaları dâhil olmak üzere, yeni bir sosyalist gelişme için verimli bir başlangıç olmuştur. Bu alanda partinin Nisan çizgisinin özü Yoldaş Todor Jivkov tarafından, Vladimirovtsi, Razgrad Bölgesinde /1962/ mitingde yaptığı konuşmada; Komünist Partisi Merkez Komitesi daire başkanı ve ilçe parti komitelerinin Birinci sekreterler ile toplantılarında yaptığı konuşmada /1967/; “Yeni Işık” gazetesi yayın kurulu Merkez Komitesi Sekreterliği ile gerçekleşen bir toplantıda /1970/ vb. geliştirilmiştir.

Partinin programında iyi gelişmiş bir sosyalist toplum kuruluşu kararlaştırılıp kabul edilmiştir ve yasal olarak da Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Anayasası güvencesi altındadır.

Bulgaristan Türkleri ile çalışmalarında parti, uluslar ve etnik grupların genelde tarihsel kategoriler oldukları ve bazı tarihî koşullarla meydana geldikleri ve başka tarihî koşullar altında da kayboldukları bilinci ile temel Marksist-Leninist konumunu yaratıcı bir şekilde uygulamaktır. Fakat var oldukları sürece, Komünist Parti'nin politikası her zaman buna uygun bir şekilde gerçekleştirilecektir.

Bulgaristan tek uluslu devlettir. Topraklarında tarihsel koşullardan dolayı az sayıda farklı uyruktan insan yaşamaktadır, bunlar her zaman Bulgar ulusunun gelişiminin bir parçası olmuşlardır ve de olmaya devam edeceklerdir.

.....

KESİNLİKLE GİZLİ

**BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ
POLİTBÜROSU KARARI**

.....

Bulgaristan Türkleri Bulgaristan'da yaşamaktadırlar ve de yaşayacaklardır. Onların vatani Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'dir. Onlar da eşit vatandaşlarımızdır. Tarihi kaderleri "Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kaderi ile, Bulgar halkının, ülkemizin akıbeti, sosyalizmin kaderi ile bağlıdır"./ Todor Jivkov /

.....

Yoldaş Todor Jivkov'un tanımı ile bu, Bulgar ulusunun ayrılmaz bir parçası olarak tüm etnik gruplardan insanların sosyal ve ideolojik yakınlaşma ve birleşme politikasıdır ve hep beraber tek bir ulus olarak sosyalizmin inşasıdır. Zaman bunu doğrulamaktadır. Bu politika Bulgaristan Türklerinin hayatına evrim getirmiştir ve hatta sosyalist vatanları – Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde – bulunarak Türkiye burjuva ulusunun gelişimi ile kıyaslanınca koca bir tarihsel dönem önde gittikleri ve ilerledikleri görülmektedir.

.....

Zaman, tüm okullarda tek tip bir plana ve programa göre Bulgarca okutulma kararının doğruluğunu açıkça gösterdi.

.....

İdeolojik ve eğitim çalışmaları sonucunda Bulgaristan Türkleri arasında sosyalist bir bilinç oluştu. Yerli örf ve adetlerde muhafazakârlık, İslami fanatizm ve burjuva milliyetçiliğinin etkisi giderek daralır oldu.

.....

Sosyalizm, Bulgaristan Türklerinin Bulgar ulusunun ayrılmaz bir parçası olarak ülkemizin diğer vatandaşları ile yakınlaşmaları için özgür ve kapsamlı gelişimleri yönünde sağlam bir temel oluşturur.

.....

KESİNLİKLE GİZLİ

BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ POLİTBÜROSU KARARI

.....

Bulgaristan Türkleri ile çalışmalarımızda olumlu değişiklikler olduğu tartışılmaz. Fakat geçmişle kıyaslamak tek kriterimiz olmamalıdır. Toplumumuzun yeni ihtiyaçları geleceğe yöneliktir ve dolayısıyla partimizin hedefleri yüksektir. Bulgaristan Türklerinin genel gelişimleri değerlendirildiğinde şunları söyleyebiliriz: partinin politikasına Türklerin de dâhil edilmesi açısından, Bulgar ulusunun diğer kesimleri ile kaynaşması ve entegrasyonunda ve ülkemizin genelinde gelişim hızından Bulgaristan Türklerinin oldukça geri kaldıkları görülmektedir. Onlarla yapılan çalışmalarımızda bazı olumsuzluklarla karşılaşmaktayız. Progresif değişime direnç belirtileri vardır.

.....

Eğitimde de bir çok sorun görülmektedir. Bulgaristan Türklerinin yaşadığı bölgelerde birçok öğretmen gerekli ideolojik ve politik, eğitim ve dil becerilerine sahip değildir. Anaokulları ve kreşlerin de Bulgarca dil eğitimi ve öğretimi ve kapsadıkları çocuk sayısı da tatmin edici değildir. Bulgarca dilini zor konuşan epey insan bulunmaktadır.

.....

Birçok Bulgaristan Türkü arasında muhafazakârlığın ve dindarlığın aşılması tatmin edici değildir. Ateist eğitim ve terbiye geri kalmıştır. Kasten Türk burjuva milliyetçi propagandası tarafınca teşvik edilen ve beslenen milliyetçilik ve farklı dincilik belirtileri görülmektedir. Milliyetçilik ve geri dincilik duyguları ve ayrımcılık ve bölücülük gibi eylemler Bulgaristan Türklerinin Bulgar ulusundan kopmalarına, soyutlanmalarına ve yabancılaşmalarına yol açar ve dolayısıyla sosyalist ideolojiye ve sisteme uygun gelişimleri gerçekleşmez. Bütün bunlar sosyalist bayramlarımızın gerekli hızda gerçekleşmemesine nedendir.

.....

KESİNLİKLE GİZLİ

BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ POLİTBÜROSU KARARI

Genelde ideolojik ve siyasi spekülasyonlara hedef edilerek Bulgaristan Türklerinin vatan ve uyruğunun sürekli gündemde tutulması büyük sorunlara neden olmaktadır ve göç psikozunun canlandırılması ve “zorla asimilasyon” korkusu sürdürülerek suni gerilim yaratmak için bazı girişimler ve eylemler yapılmaktadır.

.....

Bazı Bulgarların Bulgaristan Türklerine karşı geçmişten miras kalan olumsuz tavırlarından hâlâ kurtulamamaları ciddi şekilde bu nüfus ile genel çalışmalarımızı güçleştirmektedir.

.....

Bu partinin ilan ettiği ve uygulamakta olduğu eşitlik politikası hakkında şüphe kabul edilemez.

.....

Gerçekleştirmemiz ve takip etmemiz gereken stratejik çizelgemiz ve amaçlarımız: genel olarak sosyalizm ideolojisi ve davası doğrultusunda ülkemiz Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne karşı Bulgaristan Türklerinin uluslararası yurtseverlik bilincini oluşturmak ve tamamen entegrasyonu için gerekli maddi ve manevi koşulları sağlamak, yüksek parti sınıflandırması oluşturmak ve gelişmiş sosyalist toplumumuzun inşaa etmekte aktif katılımlarını sağlamak, Türk burjuva milliyetçiliği belirtilerine, İslam fanatizmine ve yerel örf ve adetlere ve muhafazakârlığa karşı amansız mücadele etmek, kapsamlı olarak Bulgaristan Türklerini sosyo-ekonomik, kültürel, ideolojik ve ulusal düzeyde yükseltmektir.

Politikamız, milliyetçilik ile alakalı değildir. Ulusal bilinç oluşumu için zorunlu etnik asimilasyon yönteminin politikamız ile ilgisi yoktur.

Bulgar ulusunun uyumlu ve tek bir ulus olması için Bulgar topraklarında yaşayan ve Bulgar ulusunun ayrılmaz bir parçası olarak etnik toplulukların gönüllü ve kademeli yakınsama süreci teşvik edilmelidir.

Sosyalist toplumumuzun inşaa edilmesi için tek doğru yol olarak etnik toplulukların farklılaşması yerine kaynaşması ve birleşmesi öngörülmektedir.

Genel toplumsal kalkınmamız için büyük önem ve çok yönlü sonuçlar taşımakta olan Bulgaristan Türkleri ile ilgili çalışmalarımız ile ilgili sorunun karmaşık olduğu görülmektedir.

KESİNLİKLE GİZLİ

**BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ
POLİTBÜROSU KARARI**

.....

Bu amaçla, Komünist Parti Politbürosu şunları gerekli görmektedir:

1. Bulgaristan Türkleri konusunda parti de, devlet, işletmeler ve kamu kurum ve kuruluşları da artık yaşanmış ve zamanla doğrulanmış olan partinin Marksist-Leninist ideolojisi doğrultusunda olan ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Anayasası ve partinin Merkez komitesi kararlarına ve Yoldaş Todor Jivkov'un öneri ve taleplerine uygun olan politikasını ve Nisan çizelgesini sürekli olarak ve daha güçlü yürütmelidirler.

.....

2. Bulgaristan Türklerinin yaşadığı bölgelerde entegrasyonu tamamen sağlamak ve demografik farklılaşmanın üstesinden gelmek için ve böylece ortak ekonomik kompleks çerçevesinde tek uluslu bir vatan inşa etmek amacı doğrultusunda bu bölgelerdeki sosyo-ekonomik kalkınma hızlandırılmalıdır.

.....

3. Yeni inşa edilen imkânlardan faydalanılabilmesi için, Bakanlar Kurulu ve ilçe halk konseylerinin yönetim kurulları, Bulgaristan Türklerinin yoğun olarak yaşadığı bölgelere ülkenin dört bir yanından uzman Bulgar işçi yerleşimini ekonomik, sosyal, kültürel vb. etkenler ve etkinlikler sağlayacak bir sistem geliştirerek teşvik etmelidir. Bunu gerçekleştirmek için maaş, uygun konut vb. ekonomik ve sosyal imkânlar ve avantajlar sağlanmalıdır.

4. Tüm Bulgaristan Türk gençlerine yüksek bir mesleki eğitim ve sosyal statülerinde ilerleme sağlamak için genel ortaöğretime hızlandırılmış bir şekilde geçiş sağlanarak eğitim düzeyi sürekli yükseltilmelidir.

.....

Tüm çocukların ve öğrencilerin Bulgarca dilini çok iyi öğrenip hâkim olmalarına özellikle dikkat edilmelidir.

.....

KESİNLİKLE GİZLİ

**BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ
POLİTBÜROSU KARARI**

.....

Yetişkin Bulgaristan Türklerinin Bulgarca dil eğitimi okul dışında da tarım ve tüketim kültürünü geliştirmek amaçlı düzenlenen kurslar yoluyla, işçilerin profesyonel nitelikleri, amatör sanat eğitimi çalışmaları, kitlesele-siyasi etkinliklere katılımları ve siyasi eğitim sisteminin kapsamının genişletilmesi, başka yerleşim yerleri ile sosyal etkinliklerle iletişim sağlamak ile yapılmalıdır.

5. Bulgaristan Türkleri arasından parti ideolojisi doğrultusunda etkin olabilecek aydınlar yetiştirilmesine ilişkin parti üyeleri ve komiteleri çalışmalarını geliştirmelidir. Bulgaristan Türkleri arasından eğitim ve öğretim için genç öğrenci seçiminde özellikle aileleri etkin parti üyeleri olanlara dikkat edilmelidir.

.....

Bulgaristan Türklerinin Bulgar halkı arasında çalışmaları teşvik edilmeli ve üniversite, kolej ve lise eğitim öğretiminde meslek seçimi ve ayırma mekanizması geliştirmelidir.

.....

6. Profesyonel ve amatör düzeyde tiyatro, pop müziği vb. gruplarda karışık etnik ekiplerin oluşturulması teşvik edilmelidir.

.....

7. Parti çalışmaları, Bulgaristan Türklerinin gerçek yurtseverler olarak ve sosyalist bir vatan - Bulgaristan Halk Cumhuriyeti inşaatçıları olarak şekillenmeleri doğrultusunda yürütülmelidir.

Ülkemiz ve halkımıza karşı olan emperyalizmin ideolojik devirme çalışmalarından en önemli aracı olarak kullanılan her türlü Türk burjuva milliyetçiliğinin belirtilerine karşı güçlü ve amansız bir mücadele verilmelidir.

.....

KESİNLİKLE GİZLİ

**BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ
POLİTBÜROSU KARARI**

.....

Bulgaristan Türkleri arasından daha fazla propagandacı konuşmacı ve ajitatör yetiştirilmeli, ve onların daha fazla ulusal ve uluslararası seminer, konferans ve edebiyat okumalarına, canlı televizyon ve radyo programlarına katılmaları, kendilerini günlük ve periyodik basın sayfalarında ifade etmeleri sağlanmalıdır.

.....

8. Bulgaristan Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi yönetmeliği altında olan "İdeolojik Siyaset" ve "Dış Politika ve Uluslararası İlişkiler" departmanları ve bölge komiteleri, Türkiye'den bazı gerici ortamların anti-sosyalist ve Bulgar karşıtı propagandalarına karşı tedbirler almalıdırlar.

.....

Kararlı bir şekilde Bulgaristan Türklerinin yeni bir göçü, ya da herhangi bir zorla asimilasyonu hakkında kışkırtıcı söylentiler kesilmelidir.

.....

9. Parti komiteleri ve toplum kuruluşları İslam dininin dinî önyargılar ve eski inanç, örf ve adetlerin etkilerinin üstesinden gelmek yönünde çalışmalarını daha yüksek bir seviyeye yükseltmelidirler. Ateizm ile ilgili popüler bilim ve edebiyatı tanıtmak amaçlı yayınlar tanıtılmalı ve bireysel propaganda çalışmaları artırılmalıdır.

Özellikle çocukların ve gençlerin, siyasi ve eğitim çalışmalarına dikkat edilmelidir, İslami bayramlar, örf ve adetler ile ilgili dinî törenlere katılımları yönlendirilmeli ve sosyalizme uygun etkinlikler düzenleyerek dinî bayramlarda adet ve ibadetler ortadan kaldırılmalıdır.

Muhafazakâr aile inançları, gelenekleri, örf ve adetlerin aşabilmesi için Bulgaristan Türk kadınları ile İslam'ın onlara verdiği aile içinde eşitsiz konumlarının farkına varmaları için eğitim çalışmaları geliştirilmelidir.

Bulgaristan Türk kadınlarının doğal olan özgürleşme arzuları eski geçersiz İslami inançlar, gelenekler, örf ve adetler ile mücadelede kullanılmalıdır.

.....

KESİNLİKLE GİZLİ

**BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ
POLİTBÜROSU KARARI**

.....

Kamu yetkilileri, İslami dinî kurumların ve aktivistlerinin sosyalizmin kurallarına ve kanunlarına uymaları konusunda kontrolü artırmalıdır ve siyasi amaçlar için kilisenin ve Bulgar Türklerinin dinî duygularının kullanımına izin verilmemelidir.

.....

10. Bilgi, Haberleşme ve Ulaştırma Bakanlığı özellikle Bulgaristan Türklerinin yaşadığı bölgelere yoğun Bulgarca radyo ve TV tüm programları ile, tam kapsama sağlamalıdır.

11. Bulgaristan Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi yönetmeliği altında olan Bulgaristan Bilimler Akademisi ve Sosyal Bilimler ve Kamu Yönetimi Akademisi ve diğer araştırma birimleri ve enstitüler, araştırma konuları olarak plan ve programlarında, Bulgaristan Türklerinin Bulgarlarla doğal etkileşimi ve yakınlaşması doğrultusunda, onların etnogenetik gelişiminin belirli özellikleri, folklor, örf ve adetleri vb. ile ilgili daha fazla konu işlemelidirler.

.....

Bulgaristan Komünist Partisinin Merkez Komitesi yönetmeliği altında olan Sosyal Bilimler ve Kamu Yönetimi Akademisi, Bulgaristan'da İslam'ın özelliklerini ve özgünlüğünü keşfetmek, mücadele etmek ve üstesinden gelmek için, filozoflardan, sosyologlardan, psikologlardan, tarihçilerden vb. bilim adamlarından araştırmacı bir grup oluşturmalıdır.

12. Bulgaristan Türkleri, özellikle işçi kesimleri arasında bir sağlam parti çekirdeğinin oluşturulması ve sayılarının artırılması için sistematik çalışmalar yapılmalıdır, partinin etkisi özellikle aydınlar arasında güçlendirilmelidir. Bulgaristan Türkleri aydınlarının, partinin politikasını Bulgaristan Türklerine tanıtmalarına ve pratikte uygulanmasında daha aktif olmalarına dikkat edilmelidir ve teşvik edilmelidir. Bulgaristan Türkleri aydınlarının sözleri, hareketleri ve eylemleri arasında tutarsızlıklar, pasiflikler, ikilemler, dalgalanmalar önlenmelidir. Aydınlar parti politikasının uygulanmasında örnek olmalıdırlar. Yaptıkları işler, profesyonel statüleri ve toplumsal konumları her zaman bu açıdan değerlendirilmelidir.

KESİNLİKLE GİZLİ

**BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN MERKEZ
POLİTBÜROSU KARARI**

* * *

Bulgaristan Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi Politbürosu, parti öncülüğünde Bulgaristan Türkleri ile örgütsel, siyasi ve eğitim çalışmalarını yeni bir seviyeye yükselteceğine, daha olgun bir sosyalist toplum oluşturulması için verilen mücadelede halkımızın ahlâki ve siyasi birliğinin güçlendirilmesi yolunda yeni bir şevk kazanacağına, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ni - sosyalist vatanımızı daha da geliştirmek için aktif olarak çalışacak, sıcak sevgi dolu coşkun vatanseverler yetiştireceğine inanmaktadır.

Sayı No:1019

Tarih: 19 Haziran 1984

Bulgaristan Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi Politbürosu'nun 8 Mayıs 1984 tarihli 371 sayılı protokolü ile onaylanmıştır.